

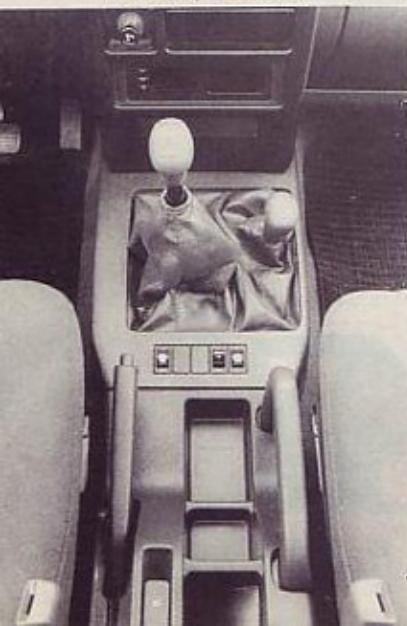
Test: OPEL MONTEREY LTD 3.2 24V

Japonski opel: nič ne manjka

Američani pravijo temu »badge engineering«: japonski isuzu trooper je pri njih big-horn, v Evropi pa opel monterey. V resnici sta Oplova samo velik napis na nosu vozila in (novi) imidž, ki si ga zdaj ustvarja ta terenec.

Sredinska konzola: ročice za voznika, ročaj za sopotnika

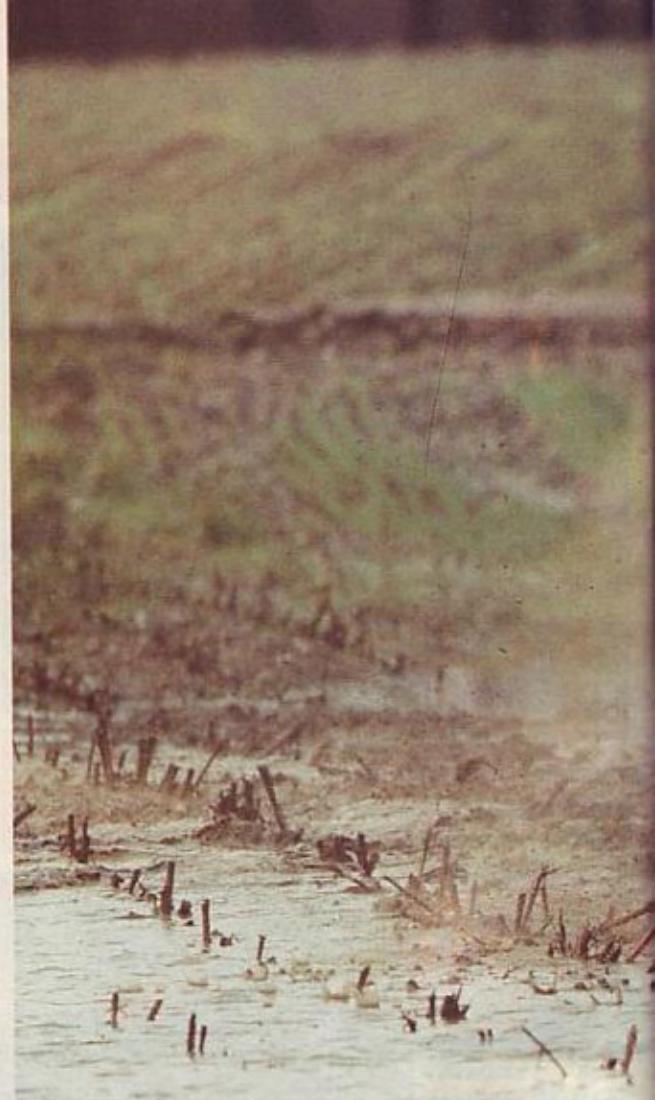

Oplova japonska zveza sloni na nekaj več kot tretjinskem deležu, ki ga ima General Motors pri Isuzu Motorsu in ki so ga izkoristili že za podobno preobrazbo Isuzujevih amiga in rodeja v Opovo frontero. Monterey je tako le nadaljevanje zgodbe o japonsko-nemških terencih, tokrat v opazno višjem in dražjem avtomobilsko-terenskem razredu.

Trooper je dobil »monterey« podobo za predlanski tokijski avtomobilski salon, maja lani pa je – kot opel monterey – zapeljal tudi med evropske kupce (Vozili smo, AM, 12/1992). Oba sta na voljo s po dvema različnima medosnimi razdaljama, s tem v zvezi tudi s po dvema različnima karoserijskima dolžinama (RS in LTD) ter s po dvema motorjema: s 3,1-litrskim štirivaljnim turbodizlom in s 3,2-litrskim bencinski V6.

Tokrat smo preskusili opel monterey LTD 3.2 24V. To pomeni bencinski motor, daljšo karoserijsko možnost in zategadelj pet vrat. Boljšega montereja (za zdaj) še ni.

To, da imata Isuzujeva, pardon, Oplova terena frontera in monterey – merjeno pri obeh parih njunih različic – enaki medosni razdalji, še nič ne pomeni. Monterey je vseeno večji, predvsem pa prestižnejši, prostornejši, udobnejši in zmogljivejše motorizirani terenec. Pravi terenec? Da in ne, vsekakor pa odlično vzgojeni predstavnik moderne japonske Šole: dovolj čvrsto podkovan za brezpotja in obenem dovolj pomehkužen za povsem vsakda-

GAST

njo uporabo. To, da je z vsem, kar ponuja potnikom, precej više od tal, kot so običajni osebni avtomobili, je kvečjemu njegova prednost; povezana tudi z nekaj splošnimi varnostnimi resnicami.

Monterey je nosat avtomobil: njegov prednji del je zelo top, a hkrati zelo markanten. Prepoznaš ga je moč tudi na daleč. Streha je ravna in dolga; tik pred zadnjim robom se pogrezne v spoiler. Na bokih prevladujejo kombinacije poševnih in navpičnih (okenskih) obrob. Zadnji bočni šipi sta

obrobljeni z zračnimi režami. In blatnike, s pragovoma vred, so mikavno razširili že v tovarni; zoper kasnejše »tunerske« posege. Med istovrstno tovarniško opremo sodi tudi plastični omot rezervnega kolesa na zadku. In zadek je pri tem avtu najprepričljivejši stilistični doseg: orjaški pa vendor nežen, skoraj napvičen, pa vendor prepognjen; škatlast, pa vendor zaobljen; ter v celem zelo ličen, pa vendor z asimetrično prerezanimi dvodelnimi vrti. Pa tudi s stopnico v zajetem odbijaču ter z dvema pa-

ARBEITER

roma luči, od katerih je približna polovica zgolj za okras. Oziroma: zoper monotonošnost pločevine. Pločevina je v celiem potcinkana, potem pa z natanč-

nostjo, lastno limuzinam, polakirana. V našem primeru z zlatokovinskim leskom, ki je imenitnost testnega montereya še dodatno oplemeničil.

Stekla so karoserijski barvi primerno rahlo zatemnjena, šestnajstcolska platišča so iz lahke kovine in ugledno široko obutva, kljuke na vratih pa so čedne, ker so vdrite v pločevino in zoprne, ker ščipljivo kožo na premalo pazljivih prstih.

Bočna vrata so po meri celega vozila: čvrsta in znotraj ojačana, udobna za vstopanje in temeljito obložena – tudi s sti-

kali in zvočniki. Sedeži so severno terencu primerno visoko od tal, zato utegne biti dviganje preozkikh kril prijetno vsaj za mimoidoče, če že za potnice ne. Ampak, kdor že sedi, se ne pritožuje več. Monterey sicer tudi od znotraj ni čisto nič oploški, je pa – vnovič – značilno japonski: z oglato, dobro zasenčeno in primerno založeno armaturno ploščo, z usnjem na volanskem obroču in ob ročicah, s plastiko imenitnejše sorte, s tekstilnimi oblogami in nasplih tudi z večino tistega, kar potrebuje voznik. Nekatera

Pravi terenec? Da in ne, vsekakor pa odlično vzgojeni predstavnik moderne japonske šole.

Stikala v vrstah: nekatera so težko dosegljiva

stikala so sicer skrita očem, nekatera pa nelogično razporejena, ampak vaja dela mojstra in nazadnje (skora) vsak v monterey ugotovi, da se v njem dobro počuti. Vzvišeno sedežne dela človeka samozavestnejšega, tudi vidljivost naprej in ob vozilo je dobra, žal sta premajhnji le (električno vodenii, ogrevani in tudi v celiem zložljivi) zunanjii ogledali, medtem ko je okno na širšem delu

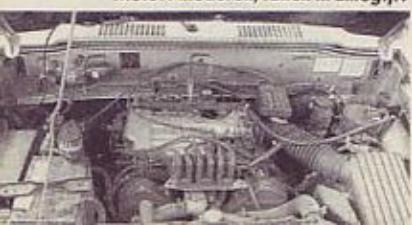

Zadnja klop: prostorsko razodarana in deljivo zložljiva

Pomožna sedeža: sklopljiva ob bočni steni

Motor: moderen, lahek in zmogljiv

zadnjih vrat skoraj povsem zakrito z rezervnim kolesom. Preostanek vozila je vozniku v veselje: od stikala, ki na hitro in brez ugašanja radija zloži anteno, do brizgalk za žaromete, tempomata, osrednje ključavnice, po višini nastavljivih sedeža in volanskega obroča ter deljive zadnje klopi in priklopnih sedežev v zadku – če potnikov ni pet, temveč šest ali sedem. Zglavniki so širje, prednja varnostna pasova sta po višini prilagodljiva, luči na strupu in ob straneh je za cel Betlehem in tudi predalov je dovolj za lagodno potovalno življenje. Hkrati pa še: lahketnost volana in prestavnih ročic, temeljito brisalnikov, ne glede na hitrost vozila in učinkovitost (predvsem dolgih) žarometov; kaj bi torej sploh še radi?

Zmogljiv motor? Izvolute! To je še dokaj mlad šestvaljnik s 75-stopinskiim kotom med obema vrstama valjev (kar je več kot 60 in manj kot 90 stopinj, ki so pri motorjih V6 pogosteje v rabbi; je pa to zato tudi skorajda inovacijski format motorja, predvsem ko gre za idealnost njegovih zunanjih mer, ki so jih pri izsuju izkoristili v prid podaljšanemu sesalnemu sistemu, za boljši prepih v stroju). Montereyev V6 je z glavo in z blokom iz lahke kovine, v vsaki od glav je po ena odmična gred in vsaka od njiju ukazuje po dva-

najsttim ventilom. Motor vseeno tehta samo 177 kilogramov in to je za to gibno prostornino, za šest valjev in za štiriventilsko tehniko nad njimi skorajda rekordno majhna teža. Batni gibi so izrazito kratki, kar je vrtljamem in mirnosti motorja v prid, prečnotočna glava, optimirani izgorevalni prostori, sredinska namestitev svečic in elektronski management motorja (multipoint injection) pa poskrbijo za vse drugo. Navora je v vsem delovnem območju za najmanj 208 Nm, krivulja, ki ga oznamuje, pa je posebej ugodna v območju med 3000 in 5000 vrtljaji,

vsem lahko in voznika sproti prepričuje v zmogljivosti, ki so mu ob njem na voljo. Nekaj teh občutkov gre tudi na račun popolnoma sinhroniziranega menjalnika, ki je lahket za voznikovo roko in težko prilagojen za terenske napore vozila. Priklučljivosti pogona prednjih koles služi dodatna ročica; tudi izbira njenih položajev je povsem netežava, toda ker je montereyev štirkolesni pogon konstrukcijsko povsem klasične vrste (pri čemer je bil testni avtomobil opremil s samodejno vključljivimi zaporami prednjih kolesnih pet), je treba pred vsakico vključiti štirkolesnega pogona monterey popolnoma ustaviti. To velja seveda tudi za vklapljanje terenskega prenosa moći (reduktor), namenjena izrazito težavnim vožnjam čez drn in strn. Pri tem velja reči, da so prestavna razmerja sicer dobro izbrana, da pa se terenskost montereya marsikdaj prav na hitro razblini, saj med serijsko opremo ni diferencialnih zapor. Zato se vam utegne zgoditi, da boste vsemu zunanjemu blišču navkljub obtičali že v malce izdatnejšem blatu, ali na kakšni drugačni drsnici. Je pa 65-odstotna samodejna zapora med zadnjima kolesoma omenjena na seznama doplačil!

Pet prestav v menjalniku je izračunanih tako, da je četrt

Pri hitrosti 150 kilometrov na uro se je zavor na razdalja razvlekla na neugodnih 100,1 metra.

Tudi krivulja moći se dokaj enakomerno vzpone in se zasuka šele pri 130 kW (177 KM) in 5200 vrtljajih v minutu. Te vrtljaje motor tudi povsem zlahka doseže, izrazite potrebe zanje pa ni. Montereyev V6 deluje zelo prepričljivo, ob nepretirano obloženem vozilu tudi po-

Tehnični podatki

Motor: šestvaljni štintaktni V 750 nameščen spredaj vzdržno vrtina in gib 93,4 x 77,0 mm gibna prostornina 3165 ccm kompresija 9,3; največja moč 130 kW (177 KM) pri 5200/min srednja hitrost bata pri največji moči 13,3 m/s specifična moč 41,1 kW (55,9 KM)/liter največji novar 260 Nm pri 3750/min – ročno gred v 4 ležajih – po 1 odmora gred v vsaki glavi (zobati jermen) – glava in blok iz lahke kovine – 4 ventili za vsok voli – elektronsko vzbuzjanje goriva in vzg – vodno hlajenje, 8,5 litra – motorno olje 5,4 litra – akumulator 12 V, 52 Ah – alternator 1012 W – uspravnovanje izpušni katalizator

Prenos moči: motor spredaj pogonja zadnji ali vsa tri kolesa – enokolutna suha sklopko – petstopenjski sinhronizirani menjalnik – prestavna razmerja: I. 3,770; II. 2,250; III. 1,400; IV. 1,000; V. 0,810; vzmota 3,870; diferencial 4,300 – ročno priključljiv pogon prednjih koles – terenski prenos moči (reduktor), prestava 2,280 – ročica za izbiro prenosa moči s položaji: 2H–4H–L – testni avto: samodejni zapori prednjih kolesnih pest – plastična 7J x 16 – gume 245/70 R 16 (dunlop), katalinski obseg 2,27 m – hitrost vozila pri 1000/min v V. prestavi 39,1 km/h

Voz in obese: terenski kombi – 5 vrst, 5/7 sedežev – karoserija na šasiji – spredaj posamične obese, dvojna traktoma vodila, vzvojne vzmeti, plinski dvojni teleskopski blažilniki, stabilizator – zadnji pogon premo, vijočne vzmeti, plinski dvojni teleskopski blažilniki, stabilizator – dvokrake zavore, spredaj in zadaj kolutne, posebej hlajene, servo, omejevalnik moč zadaj, ABS, mehanska ročna zavora na zadnjem kolesu (ročica med sedežema) – valan s kroglicami, servo, prestava 15,8:1, 3,7 zavrtljajo do ene do druge skrajne točke

Mere, zunanjje: dolžina 4700 mm (z rezervnim kolesom 4740 mm) – širina 1745 mm – višina 1840 mm – medenosno razdalja 2760 mm – kolotek spredaj 1455 mm, zadaj 1460 mm – najmanjša razdalja od tal 210 mm – radij krog 12,4 mm – notranje: dolžina (od armature plošče do zadnjega naslonila) 1730 mm – širina (kompolci) spredaj 1500 mm, zadaj 1500 mm – višina (nad sedežem) spredaj 1000 mm, zadaj 930 mm – vzdolžna prednji sedež 1010–1090 mm, zadnji klop 820–740 mm – premer valovnega obroča 380 mm – prtižnik (normno) 1464/2548 litrov – posoda za gorivo 85 litrov

Teža: prazno vozilo 1880 kg – dovoljena skupna teža 2600 kg – dovoljena teža prikolice z zavoro 2600 kg, brez zavor 750 kg – dovoljena obtežba strebe 120 kg

Zmogljivosti (tovarna): največja hitrost: 170 km/h – pospeški 0–100 km: 11,5 s – poraba goriva (ECE): 10,6/14,6/18,1 litri neosvinčenega bencina super na 100 km

Naše meritve

Največja hitrost:

171 km/h (IV. prestava)

Pospeški:

0 – 60 km/h	4,7 s
0 – 80 km/h	7,2 s
0 – 100 km/h	11,4 s
0 – 120 km/h	16,4 s
0 – 140 km/h	24,8 s

1000 m z mesta:

33,3 s (152 km/h)

Prožnost:

1000 m od 40 km/h (IV.):	38,1 s (141 km/h)
1000 m od 40 km/h (V.):	43,0 s (120 km/h)

Zavorna pot:

od 150 km/h	100,1 m
od 100 km/h	45,8 m

Natančnost merilnika

hitrosti:

kazalec na 60	resnično 56,9
kazalec na 80	resnično 74,6
kazalec na 100	resnično 93,8
kazalec na 120	resnično 113,5

Poraba goriva:

testno povprečje:
19,8 litra/100 km

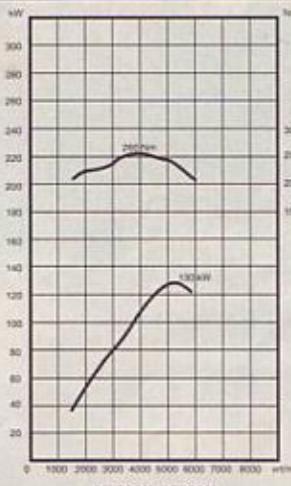

DIAGRAM MOTORJA

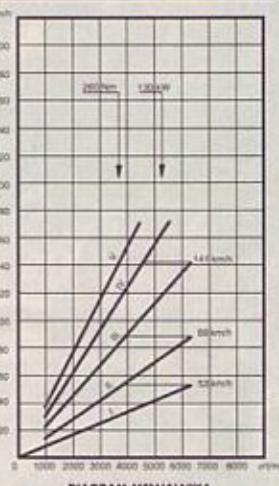

DIAGRAM MENJALNIKA

Hvalimo

- prestižni videz
- prostornost in udobje
- dvojni znočaj
- zmogljivosti
- oprema
- okretnost
- končna obdelava

Grajamo

- (serijsko) ni diferencialnih zapor
- klasično priključljivi 4 x 4
- slaba vidljivost nazaj
- slabotne zavore

Cena: 534.500,00 ATS
(General Motors Austria, Dunaj)

BEBOP
OMNI

MERITVE OPRAVLJENE
S KOMPLETOM OMNI

BEBOP d. o. o.,
Tel. & Fax. 061/571-250

proizvaja prenosne računalniške sisteme OMNI
in programsko opremo za računalnike PC razreda

Prednje pesto: samodejnost za do-
plačilo

Eleganca: plastični oklep rezerv-
nega kolesa

direktna, peta pa zmerino varčevalna. In čeprav gre prožnosti motorja povsem zaupati, je zraka, ki ga mora odrivati karoserija in trenja med kotajenjem orjaških gum vseeno toliko, da smo največjo hitrost 171 kilometrov na uro izmerili v četrti prestavi. V peti monterey sicer ni bistveno počasnejši, potrebuje pa precej več časa,

da jo zmore (skoraj) doseči. Tudi pri pospeških gre sneti klobuk: samo 11,4 sekunde za speljevanje z mesta do hitrosti 100 kilometrov na uro je za skoraj 1900 kilogramov (prazne) teže vozila odličen rezultat. In podobno suveren je monterey tudi pri drugih meritvah motornih zmogljivosti. Toda teža pride do veljave pri zavorah. Te so sicer štirikrat kolutine in posebej hlajene, so tudi spodobno servovojačane in opremljene z ABS, a vseeno niso dovolj

prepričljive. Od hitrosti 100 kilometrov na uro navzdol z njimi še ni težav, ko pa smo zavirali (na vso moč in na povsem kopnem asfaltu) pri hitrosti 150 kilometrov na uro, se je zavorna razdalja razvleka na neugodnih 100,1 metra. Vztrajnost maše ni preprosta zadeva!

No, v vseh drugih okoliščinah zna monterey z lastno maso dobro opraviti. Vzmetenje, spredaj vzvojno (za posamični obes) zadaj pa vijačno (za togo premo) streže z udobno dolgimi gibi dvocevnimi plinski blažilniki pa skrbijo, da sunki raztegovanja in krčenja vzmeti niso preobčutni. In tako je monterey udoben terenec, skoraj na glede na to, kje ga po tej plati ocenjujete: na asfaltu ali daleč od njega. Jasno: samo zadnji pogon povzroča zdrsavanje zadka, pogon na vsa štiri kolesa pa – na prečvrstih podlagah – hrani gibčnost vozila na ostrih ovinkih. Tudi sicer je mehkobnost vzmetenja neudobna kvečjemu takrat, ko hočete hitro in zaporedno vijugati. Monterey se najprej čudno zaguga, potem se hoče izviti iz nenadne težave, nazadnje pa vse skupaj prepusti vozniku. Nič strahu! Prevrnil se ne bo, bo pa treba delati z zavorami, s sklopko in plinom.

Ko je monterey LTD 3.2 24V na terenu, je kos 43-odstotnim (4 × 4) oziroma 76-odstotnim vzponom (z reduktorem), 45-stopinski bočnim nagibom, 40-stopinskim grbam pred prednjima in 31,5-stopinskim grbam za zadnjima kolesoma ter šestdesetcentimetrski vodi. Ko je na mestnih ulicah, je isti monterey enako dobro kos smokingu, večermim toaletam ter vsemu, kar sodi zraven; ali pa čisto vsakdanjim vožnjam, če ga niste kupili zato, da bi se z njim vozili na večerne zabave.

• • •

Preprosteje rečeno: ta prestižni in razredno priznani terenec se odlično znajde v dvojni vlogi – zmore opravljati tudi povsem limuzinske naloge. Takšen značaj so mu vcepili na Japonskem in značaj ostaja: tudi v »gastarbeiterstvu« pod Oplovim znakom. Pa, saj ni z njim nič narobe!

Tekst: MARTIN ČESENJ

Foto: IGOR MODIC